

мають нагадувати талмудичний вираз: «Будь відважним, як пантера, легким, як орел, швидким, як олень, мужнім, як лев, виконуючи волю твого небесного Отця». Багато С. України (Ужгород, Київ, Одеса та ін.) є високими зразками сакральної архітектури.

ЄВ

Синедріон (від грецьк. *synedrion* — зібрання, рада) — вищий політ. і судовий орган влади в Єрусалимі в I ст. до н.е. — I ст. н.е., який складався із представників жрецтва, світської аристократії і «законовчителів» Іудеї. На чолі С. стояв первосвященик. С. контролювався рим. прокуратором. Засідав у Єрусалим. храмі в залі, що наз. гацитт. В історії С. з'явився з часів Маккавеїв, але Йосиф Флавій наз. його іменем С. лише з часів Ірода. З євр. назви цього суду — санхедрін за подібністю з грецьк. словом синедріон видно, що ця установа виникла під час володарювання греків над ізраїльтянами.

ФЛ

Синергія (від грецьк. *synergia* — співробітництво) — за реліг. уявленнями, взаємодія людських зусиль, спрямованих на досягнення Бога і благодаті, яка підтримує ці зусилля. У християнстві вважається гол. умовою спасіння, основою всіх реліг. явищ, визначальним принципом справжньої релігійності.

ХГ

Синкретизм етноконфесійний — складний і суперечливий процес співіснування та взаємовпливу етнічних (особливо обрядово-побутових) і реліг. чинників, що має об'єктивний характер і відіграє одну з осн. ролей у розвитку культури народу. В умовах поліконфесійності країни С.е. є умовою формування етноконфес. систем, взаємовідносин між якими можуть як збагачувати культуру народу, прилучати її до надбань світового культур. процесу, так і спричинити послаблення внутрішнього зв'язків, бути фактором дестабілізації сусп.-політ. становища, загострення міжн. ворожнечі. С.е. формується на основі синкретизму етнокультурного (взаємовплив обрядово-культуової сфери реліг. комплексу з тією соціально-етнічною структурою, в рамках якої він існує). Поза етнокульту-

вим синкретизмом вплив етнічного на реліг. систему не має чіткого нац. забарвлення. С.е. є тією основою, на якій розвивались особливості укр. православ'я.

СО

Синкретизм релігійний (від грецьк. *syncretismos* — з'єднання) — органічне чи еклектичне поєднання кількох реліг. систем. Найчастіше виникає при поширенні одного реліг. вчення на території з традиц. ін. вченням. Певне накопичення нових елементів у обрядово-культуовій сфері та, в незначній мірі, у віровченні традиц. релігії на певному етапі розвитку С.р. може призвести до утворення нового реліг. напрямку. Саме С.р. — основа більшості сучас. неореліг. течій.

СО

Синодальна Біблія — загальноновизнаний рос. переклад Біблії. Ряд перекладів (Рос. Бібл. Т-ва 1813—21, проф. Г.Павського 1839—41) були заборонені церк. цензурою. У 1856 з ініціативи митрополита московського Філарета Свящ. Синод вирішив відновити переклад Біблії. Протягом 1850—76 його здійснили професори 4-х духовних академій Росії під редакцією проф. Є.Лов'ягіна. Були використані євр., грецьк., слов. списки бібл. книг. С.Б. визнана церквою нарівні із церк.-слов. текстом і нині є основою для більшості видань Біблії рос. мовою.

ГС

Синод (грецьк. *sinodos* — зібрання) — дорадчі органи при правосл. пап. рiarхах та Папі Римському. До складу С. входять представники вищої ієрархії. Число членів та порядок функціонування визначаються кожною церквою у відповідності з місц. традиціями. За певних обставин С. може бути найвищою інституцією церкви, як це було з 1721 по 1917 в Рос. правосл. церкві. Нині в Україні діють синоди Укр. правосл. церкви (УПЦ) Київського Патріархату, Укр. автокефальної правосл. церкви, Укр. греко-катол. церкви УПЦ.

СО

Синопис (від грецьк. *sinopsis* — го ляд) — збірник бібл. уривків та їх богослов. тлумачень, творів реліг. філософів і церк. діячів. Широко відомий «Київсь-